

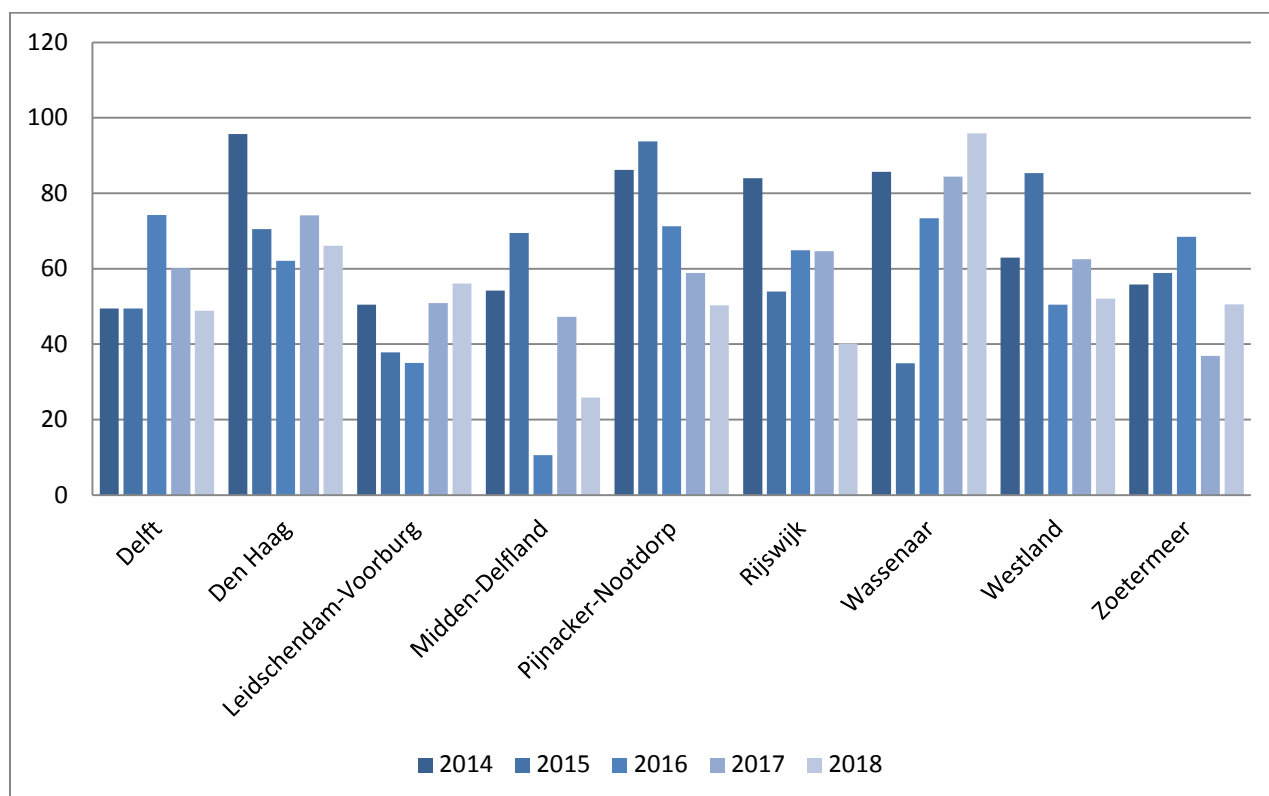
Wist u dat...

- het aantal meldingen van meldingsplichtige ziekten afgelopen jaar is gedaald ten opzichte van het jaar daarvoor
- het aantal vragen vanuit het publiek is toegenomen en de publieksfunctie van de afdeling infectieziektenbestrijding belangrijker lijkt te worden
- er dit jaar veel vragen waren over vaccinaties
- scabiës (schurft) nog steeds voorkomt en een aandachtspunt blijft voor instellingen

Inleiding

GGD Haaglanden, afdeling infectieziektebestrijding (IZB) krijgt meldingen van meldingsplichtige infectieziekten. GGD Haaglanden voert een aantal taken uit voor de Wet Publieke Gezondheid ten aanzien van infectieziektenbestrijding, zoals: uitbraakmanagement, surveillance, 24-uurs bereikbaarheid, preventie, netwerk- en regiefunctie. Als er een melding binnenkomt dan gaat de GGD op zoek naar de besmettingsbron en/of de contacten om verdere verspreiding te voorkomen. Instellingen waar kwetsbare personen wonen of verblijven zijn verplicht een uitbraak van infectieziekten te melden bij de GGD. Het gaat dan vooral om kindercentra, scholen, verzorging - en verpleeghuizen en ziekenhuizen. De GGD geeft voorlichting en adviezen over infectieziekten. GGD Haaglanden beantwoordt veel vragen van de burgers en professionals op dit gebied.

Meldingsplichtige ziekten per gemeente

Figuur 1 Aantal meldingsplichtige ziekten per gemeente per 100.000 inwoners

De GGD Haaglanden krijgt meldingen over inwoners uit de 9 gemeenten in haar regio. In de grafiek hierboven is de vergelijking gemaakt met het aantal meldingen in de afgelopen 5 jaar per gemeente. Onderlinge gemeenten zijn moeilijk met elkaar te vergelijken, omdat het aantal meldingen afhankelijk is van specifieke kenmerken van een gemeente, zoals bevolkingsdichtheid, leeftijdsopbouw en vaccinatiegraad. Bij kleinere gemeenten fluctueert het aantal meldingen over de jaren meer, omdat een melding meer of minder op deze kleine aantallen een heel ander beeld geeft. Zo waren er in Midden-Delfland in 2018 5 meldingen en varieerde het aantal meldingen in de afgelopen jaren tussen 2 en 13 meldingen. In Wassenaar varieert het aantal meldingen tussen 9 (in 2015) en 25 meldingen (in 2018).

Meldingsplichtige infectieziekten

Het aantal meldingsplichtige ziekten, gemeld bij GGD Haaglanden is in 2018 gedaald naar 641 (2017: 695). De daling van het aantal meldingen komt vooral door een afname van het aantal meldingen van hepatitis B en kinkhoest, deze ziekten voeren zoals ieder jaar de lijst aan. In 2017 was er piek in de meldingen hepatitis B. Voor deze piek is geen verklaring gevonden. Het aantal gemelde gevallen van hepatitis B is in 2018 weer op het gebruikelijke niveau.

In 2018 is er een stijging te zien van het aantal meldingen van shigellose, STEC (E-coli) en legionellose. Shigellose is in de helft van de gevallen opgelopen in het buitenland. Bij alle meldingsplichtige ziekten is door de jaren heen fluctuatie te zien. De stijging van het aantal meldingen van shigellose past hierin.

De stijging van het aantal meldingen van legionellose wordt in heel Nederland gezien. Deze infectie blijkt in veel gevallen opgelopen tijdens een vakantie in het buitenland. Er zijn geen aanwijzingen dat er sprake is van een gemeenschappelijke bron.

Het aantal gemelde gevallen van meningokokkenziekte is in 2018 niet toegenomen, wel wordt er een groter aandeel van het type W gezien, conform de landelijke toename van dit type.

Meldingsplichtige ziekte	Aantal 2017	Aantal 2018
kinkhoest	293	267
hepatitis B	168	127
Shigellose	45	54
legionellose	30	39
STEC (E-coli)	14	27
Malaria	27	24
meningokokkose	20	17
hepatitis A	20	16
invasieve GAS	18	13
Bof	7	8
Psittacose	8	1

Figuur 2 Aantallen meest voorkomende meldingsplichtige ziekten

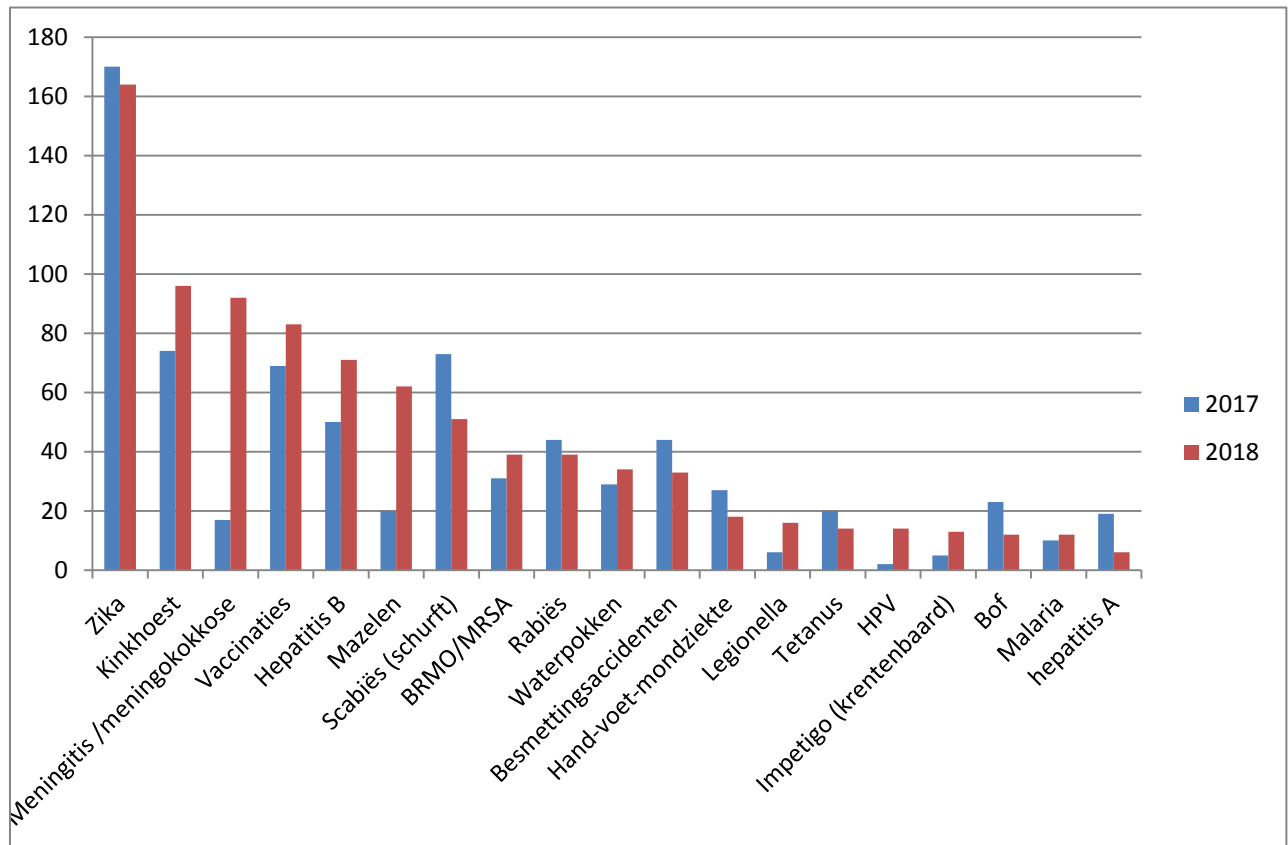
Vragen en meldingen vanuit instellingen

In 2018 is het totaal aantal meldingen uit instellingen (op basis van artikel 26 van de Wet Publieke Gezondheid) licht gedaald (2018: 238; 2017: 252). Er is het afgelopen jaar minder gemeld vanuit de kinderopvang en meer door zorginstellingen. Ruim de helft van de meldingen uit de kinderopvang ging om huiduitslag/exanthemen, zoals hand-, voet- en mondziekte, waterpokken en 5^e ziekte. Het

aantal vragen zonder dat er sprake was van een uitbraak is in 2018 vanuit de kinderopvang is wel toegenomen. Tijdens deze contacten wordt er veel aandacht aan preventie gegeven. Zorginstellingen melden met name uitbraken van maagdarminfecties (waaronder Noro-uitbraken) en luchtweginfecties. Dit jaar was er ook een aantal scabiës uitbraken in instellingen.

Publieksfunctie

GGD Haaglanden heeft een grote publieksfunctie en is in 2018 ruim 1100 keer benaderd met vragen over tal van infectieziekten en over onderwerpen gerelateerd aan infectieziekten (in 2017 was dit ruim 1000 keer).

Figuur 3: Vragen van inwoners en zorgprofessionals over onderwerpen die > 10 keer voor kwamen

Er waren bijvoorbeeld veel vragen over het Zika-virus, vaccinaties, besmettingsaccidenten en antibioticaresistentie. In de landelijke media was er dit jaar veel aandacht voor de toename van het aantal gemelde gevallen van meningokokkenziekte en de landelijke vaccinatiecampagne tegen type ACWY. Er kwamen veel verzoeken van mensen die zich wilden laten vaccineren tegen meningokokken W. De GGD is daarom gestart met aparte spreekuren om aan deze vraag te kunnen voldoen.

Er waren ook veel vragen over de maternale kinkhoestvaccinatie die vanaf eind 2019 aan zwangere vrouwen zal worden aangeboden. Veel vrouwen willen deze vaccinatie nu al om hun kind een betere bescherming te geven en kiezen er voor om zich bij de GGD op eigen kosten te laten vaccineren.

Rabiës

GGD Haaglanden heeft dit jaar opnieuw veel vragen gekregen van personen die in het buitenland gebeten of gekrabd zijn door een zoogdier. Na een verwonding met een dier in het buitenland beoordeelt de GGD of deze persoon risico loopt op rabiës (hondsdoelheid). Als dit het geval is krijgt deze persoon ter preventie van

de dodelijke ziekte een vaccinatieserie van 4 inentingen, al dan niet in combinatie met antistoffen (afhankelijk van de aard van de verwonding). Bij 90 personen is na een risico inschatting een vaccinatieadvies gegeven.

Aanpak van antibioticaresistentie

Resistentie van micro-organismen tegen antibiotica neemt toe. Verspreiding van resistente bacteriën vormt een serieuze bedreiging voor zorginstellingen. Bij uitbraken van resistente bacteriën zijn er veel partijen betrokken zoals verpleeghuizen, ziekenhuizen, huisartsen, artsen-microbioloog, GGD en het RIVM. Voor een goede bestrijding van resistente bacteriën moet de samenwerking en rolverdeling tussen deze betrokkenen optimaal en duidelijk zijn. Hiervoor is het Zorgnetwerken Antibioticaresistentie Holland West in mei 2017 gestart. GGD Haaglanden, GGD Hollands Midden, het LUMC en diverse zorgpartners van de regio werken hierin samen. Er wordt onder andere gewerkt aan het verbeteren van het antibioticagebruik, hygiëne in zorginstellingen, communicatie tussen instellingen wanneer patiënten met een resistente bacterie worden overgeplaatst en aan de aanpak van uitbraken van resistente bacteriën.

Voor vragen kunt u contact opnemen met Jacqueline van de Marel, beleidsadviseur GGD Haaglanden, afdeling Infectieziektebestrijding jacqueline.vandermarel@ggdhaaglanden.nl